

No. 33985

**ESTONIA
and
TURKEY**

**Agreement for cooperation on military fields of training,
technics and science. Signed at Ankara on 22 September
1995**

Authentic texts: Estonian, Turkish and English.

Registered by Estonia on 18 August 1997.

**ESTONIE
et
TURQUIE**

**Accord relatif à la coopération en matière de formation, de
technologie et des sciences dans le domaine militaire.
Signé à Ankara le 22 septembre 1995**

Textes authentiques : estonien, turc et anglais.

Enregistré par l'Estonie le 18 août 1997.

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

EESTI VABARIIGI VALITSUSE JA TÜRGI VABARIIGI VALITSUSE
VAHELINE SÕJALISE VÄLJAÕPPE-, TEHNIKA- JA TEADUSA-
LASE KOOSTÖÖ KOKKULEPE

Eesti Vabariigi Valitsus ja Türgi Vabariigi Valitsus, edaspidi nimetatud Pooled,

kinnitades 7. detsembril 1993. aastal sõlmitud Eesti Vabariigi ja Türgi Vabariigi vahelise Sõpruse ja Koostöö Lepingu eesmärgi,

kinnitades ÜRO Põhikirja, Helsinki Lõppdokumendi, Pariisi Harta ja teiste Euroopa Julgeoleku ja Koostöö Organisatsiooni dokumentide eesmärgi ja põhimõtteid,

lepivad kokku järgnevas:

Artikkel I
Eesmärk

Antud Kokkuleppe eesmärgiks on panna alus ja viia ellu Pooltevahelist koostööd sõjalise väljaõppe, sõjatehnika ja -teaduse vallas.

Artikkel II
Kokkuleppe reguleerimisala

Kokkuleppe reguleerib tegevust sõjalise väljaõppe, sõjatehnika ja -teaduse, varustuse ning kaitsetööstuse alal personali, informatsiooni ja kogemuste vahetamise teel, mis on kindlaks määratud vastavalt käesolevale Kokkuleppele tehtud lisakokkuleppes.

Artikkel III
Sõjalise väljaõppe, sõjatehnika ja sõjateaduse alase koostöö valdkonnad

1. Pooled, luues konsultatsioonide ja teabevahetuse mehhanismi, püüdlevald koostöö poole järgmistes valdkondades:

- a) uurimistöö, arendustööd ja teadus;
- b) tehnoloogilised saavutused ja uuendused;
- c) sõjatehnoloogia;
- d) sõjameditsiin.

2. Pooled soodustavad sõjaväe õppeasutuste ja väeosade vahelisi vastastikuseid vahetusi.
3. Pooled koostavad iga-aastaseid tööplaanide selleks, et viia ellu vastastikku kooskõlastatud koostööd sõjaväelise hariduse alal.
4. Pooled organiseerivad mere- ja õhuväeüksuste vastastikuseid visiite.
5. Pooled teevad koostööd järgnevates kaitsetööstuse valdkondades:
  - a) koostöövõimaluste koordineerimine sõjalise/tehnilise uurimise, projekteerimise ja tootmise alal;
  - b) koostöö sõjaliste/tehnilise tootmis- ja remondiasutuste vahel;
  - c) sõjalise/tehnilise ja teadusliku dokumentatsiooni vastastikune üleandmine;
  - d) kartograafia-alase informatsiooni ja materjalide vahetamine.
6. Ühe Poole poolt teisele Poolele üle antud kaitseotstarbelise varustuse ülejäägi üleandmine teisele Poolele toimub vastavuses vastastikku heakskiidetud kokkulepetele. Kaitseotstarbelise varustuse edasine hooldamine toimub vastavalt vastastikku kokkulepitud põhimõtetele ja protseduuridele.

Artikkel IV **Koostöö põhimõtted**

1. Pooled võivad vahetada kogemusi ja informatsiooni, mis on saadud kolmandatest riikidest seaduslikul teel ning käesoleva Kokkuleppe Artiklis III mainitud koostööaladel, rikkumata teiste kahe- ja mitmepoolsete lepingute tingimusi või vastavalt nimetatud lepingute sätetele.
2. Pooled määravad koostöö detailid tegevusplaanides, tehnilistes- ja muudes kokkulepetes.
3. Koostööd tehakse, arvestades vastastikku Poolte ühist kasu ja vajadusi.
4. Pooled esitavad viivitamatult oma seisukohad koostöö käigus üles kerkida võivate erimeelsuste osas.
5. Pooltevaheline koostöö ei või olla seotud kolmandate Poolte huvidega.
6. Vastuvõttev Pool võtab vajalikud meetmed teise Poole poolt koostöö eesmärkidel saadetud personali majutamiseks, julgeoleku tagamiseks ja tehnika (seadmete) kasutamiseks.

7. Koostöö tõhusaks teostamiseks osutavad Pooled teineteisele vajalikku administratiivset abi käesoleva Kokkuleppe eesmärkidega kooskõlas olevate ürituste korraldamisel.

Artikkel V

Klassifitseeritud informatsiooni kaitse

1. Käesoleva Kokkuleppe või temast tuleneva kokkuleppe või korralduse raames määratud Poolte esindajad ja nende perekonnaliikmed ei levita informatsiooni vastuvõtva Poole relvajõudude kohta ning ei riku salastatud sõjalise informatsiooni alaseid eeskirju.
2. Mis tahes käesoleva sõjalise koostöö raames saadud informatsiooni avaldamine kolmandatele riikidele toimub ainult teise Poole vastava asutuse kirjalikul nõusolekul.
3. Pooled respekteerivad teineteise klassifitseeritud informatsiooni puudutavaid salastatuse tagamise eeskirju.

Artikkel VI

Poolte kohustused, mis tulenevad teistest rahvusvahelistest lepingutest

Käesoleva Kokkuleppe sätted ei mõjuta Poolte teiste rahvusvaheliste lepingute sõlmimisega võetud kohustusi ega ole suunatud teiste riikide huvide, julgeoleku ja territoriaalse terviklikkuse vastu.

Artikkel VII

Vaidluste lahendamine

Pooled lahendavad lepingu tõlgendamisel ja täitmisel esilekerkinud erimeelsusi läbirääkimiste teel.

Artikkel VIII

Missiooni lõpetamine

Juhul, kui käesoleva Kokkuleppe raames määratud Poolte esindajad rikuvad vastuvõtva Poole territooriumil nimetatud Poole seadusi, lõpetatakse nimetatud esindajate tegevus.

Artikkel IX

Täiendused ja parandused

Mõlemad Pooled võivad teha kirjalikke ettepanekuid käesoleva Kokkuleppe parandamiseks või muutmiseks. Läbirääkimised algavad kolmekümne päeva jooksul kirjalikust teatamisest.

Artikkel X Lõpetamine

Juhul, kui üks Pooltest leiab, et teine Pool ei täida või ei suuda täita käesoleva Kokkuleppe sätteid, võib ta teha kirjalikult ettepaneku konsultatsioonideks. Nimetatud konsultatsioonid algavad kolmekümne päeva jooksul kirjalikust teatamisest. Juhul, kui kuuekümne päeva jooksul ei saavutata kokkulepet, võib kumbki Pool lõpetada käesoleva Kokkuleppe, teatades sellest kirjalikult teisele Poolele kolmkümmend päeva ette.

Artikkel XI Kehtivus

Käesolev Kokkulepe kehtib viis aastat. Tema kehtivus pikeneb järgnevateks üheaastasteks perioodideks nii kaua, kui üks Pooltest teatab teisele kirjalikult kolmkümmend päeva ette Kokkuleppe tühistamisest.

Artikkel XII Jõustumine

Käesolev Kokkulepe jõustub päeval, millal saabub viimane teade Kokkuleppe jõustamisest vastavalt Poolte seadusi.

Artikkel XIII Lõppsätted

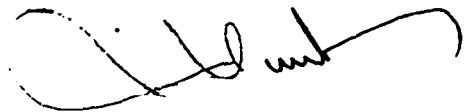
Käesolev Kokkulepe on alla kirjutatud *Arslan* "22" *september* 1995. aastal, eesti, türgi ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Erinevuste korral tõlgendamisel prevaleerib ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi valitsuse
nimel:

ANDRUS OÖVEL
Minister of Defence of Estonia

Türgi Vabariigi valitsuse
nimel:

İSMAIL H. KARADAYI
General
Chief of Turkish General Staff

[TURKISH TEXT — TEXTE TURC]

ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Estonya Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle "tarafklar" olarak anılacaktır,

Aralarında mevcut 7 Aralık 1993 tarihli Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının taahhütlerini teyid ederek,

Birleşmiş Milletler Anlaşması, Helsinki Nihai Anlaşması ve Yeni Bir Avrupa İçin Paris Anlaşması ve Avrupa'da İşbirliği ve Güvenlik Konferansı süresince onaylanmış diğer dokümanların ilke ve amaçlarına olan taahhütlerini yeniden teyit ederek,

aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE-I

AMAÇ

Bu anlaşmanın amacı; Tarafklar arasında "Askeri Eğitim, Teknik ve Bilimsel Alanlarda İşbirliği"ni tesis ve icra etmektir.

MADDE-II

KAPSAM

Bu anlaşma; Askeri Eğitim, Teknik, Bilim, Lojistik ve Savunma Sanayii Alanlarında, bu anlaşmaya dayanılarak yapılacak Tamamlayıcı Anlaşmalarla belirlenecek faaliyetlere ilişkin mutabakat uyarınca, Personel, Bilgi ve Tecrübelerin Mübadelesini kapsamaktadır.

MADDE-III

ASKERİ EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Tarafklar aralarında bir danışma ve istişare mekanizması kurarak;
  - a. Araştırma/Geliştirme ve Bilimsel İşbirliği,
  - b. Teknolojik Gelişme ve Yenilikler,
  - c. Askeri Teknolojik İşbirliği,
  - d. Askeri Tıp Alanında İşbirliği,

olonlarında işbirliği yapılmasına gayret sarfedeceklerdir.

2. Taraflar, Askeri Öğretim kurumları ve askeri birlikleri arasında karşılıklı ziyaretleri teşvik edeceklerdir.

3. Üzerinde karşılıklı mutabakat sağlanacak Askeri Eğitim İşbirliği faaliyetlerini uygulamak maksadıyla, yıllık uygulama planları oluşturulacaktır.

4. Taraflar, deniz ve hava kuvvetlerine karşılıklı ziyaretler düzenleyecektir.

5. Taraflar arasında aşağıdaki alanlarda Savunma Sanayii İşbirliği faaliyetleri sürdürülecektir.

a. Askeri teknik araştırma, dizayn ve üretim sahalarındaki işbirliği imkanlarının koordinesi,

b. Askeri teknik üretim ve onarım kuruluşları arasında işbirliği,

c. Askeri teknik ve bilimsel dökümanların karşılıklı transferi,

d. Haritacılık alanında bilgi ve materyal mübadelesi.

6. Bir Tarafın ihtiyaç fazlası savunma malzemeleri, mutabık kalınacak esas ve usuller çerçevesinde, diğer tarafa verilecek ve yine mutabık kalınacak esas ve usuller çerçevesinde bunların müteakip bakımları yapılabilecektir.

MADE-IV İŞBİRLİĞİ ESASLARI

1. Yukarıda III üncü maddede belirtilen işbirliği alanlarında Taraflar, üçüncü Ülkelerden kanuni yollarla temin ettikleri bilgileri ve deneyimleri bu Ülkelerle yaptıkları ikili/çok taraflı anlaşmaların hükümlerini ihlal etmemek veya bu anlaşmaların hükümlerine uygun olmak kaydıyla mübadele edebileceklerdir.

2. Taraflar, işbirliği yapacakları alan/alanlara ilişkin uygulamanın ayrıntılarını, Uygulama Anlaşmaları, Teknik Düzenlemeler veya diğer tipteki düzenlemelerle belirleyeceklerdir.

3. İşbirliği, tarafların ortak yarar ve ihtiyaçları hesaba alınarak müteakibliyet esasına göre gerçekleştirilecektir.

4. İşbirliğinin yürütülmesi sırasında, ortaya çıkan muhtemel ihtilaflar, her halükarda vakit geçirmeksizin taraflarca açıklanacaktır.

5. Taraflar arasındaki işbirliği, Üçüncü Ülkelerin çıkarlarıyla ilgili olmayacaktır.

6. İşbirliği amacıyla gönderilen personelin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan istifadeleri için Kabul Eden Ülke tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.

7. Taraflar bu anlaşmanın amaçlarına uygun faaliyetlerde etkili bir işbirliğinin yürütülmesi için, sahip oldukları diğer gerekli idari kolaylıklardan karşılıklı olarak faydalanacaklardır.

MADDE-V

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

1. Bu anlaşma ve buna bağlı olarak yapılacak Anlaşmalar ve düzenlemeler gereğince görevlendirilecek her iki Ülkeye ait personel ve aile fertleri kabul eden Ülkenin Silahlı Kuvvetleri hakkında edinecekleri herhangi bir bilgiyi yaymayacak ve gizlilik dereceli askeri bilgilerin gizliliği ile ilgili kuralları ihlal etmeyecektir.

2. Askeri işbirliği sonucunda elde edilen haber ve bilgilerin Üçüncü bir Ülkeye verilmesi, yalnızca ikinci tarafın ilgili kurumunun yazılı izniyle mümkün olabilecektir.

3. Taraflar birbirlerinin gizlilik dereceli bilgileri ile ilgili güvenlik kurallarına saygı göstereceklerdir.

MADDE-VI

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, her iki Ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE-VII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLENMESİ

Taraflar bu anlaşmanın yorum ve uygulanmasından dolayı ortaya çıkacak uyuşmazlıkları, görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır.

MADDE-VIII
GÖREVLERİN SONA ERDİRİLMESİ

Temsilciler konusunda, eğer Anlaşmaya göre tayin edilen taraflar Kabul Eden tarafın sınırları içinde, kabul eden tarafın kanunlarını ihlal edecek olursa, bahsedilen temsilcilerin faaliyetleri sona erdirilecektir.

MADDE-IX
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan herbiri gerektiğinde yazılı olarak bu anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilecektir. Bu durumda bildirim yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde görüşmelere başlanacaktır.

MADDE-X
SONA ERDİRME

Taraflardan biri, diğer tarafın bu anlaşmanın hükümlerine uymadığı veya uyamadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak istişare önerisinde bulunabilecektir. Bu istişareler, yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde başlatılacaktır. Müteakip 60 gün içinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan herhangi biri, 30 gün önceden yazılı bir bildirim ile bu anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE-XI
YÜRÜRLÜK SÜRESİ

Bu anlaşmanın yürürlük süresi 5 yıldır. Taraflardan biri bu sürenin bitiminden 30 gün önce sona erdirme bildiriminde bulunmadığı takdirde, birer yıl süreyle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

MADDE-XII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu anlaşma, taraflarca imzalandıktan sonra iki tarafın hukuki usullerine uygun olarak onaylandığını bildiren notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

MADE-XIII
METİN VE İMZA

Bu onlaşma 22 Eylül 1995 tarihinde Ankara'da Estonyaca, Türkçe ve İngilizce dillerinde herbiri aynı derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. İhtilaf halinde İngilizce Metin geçerli olacaktır.

Estonya Cumhuriyeti Hükümeti
adına:

İmza

İsım: ANDRUS OÖVEL

Ünvan: Savunma Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına:

İmza

İsım: İSMAİL H. KARADAYI

Ünvan: Orgeneral
Generalkurmay Başkanı

AGREEMENT¹ FOR COOPERATION ON MILITARY FIELDS OF TRAINING, TECHNICS AND SCIENCE BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as the "Parties".

confirming their commitments to the Treaty of Friendship and Cooperation of 7 December 1993 between the Republic of Estonia and the Republic of Turkey.²

reaffirming their commitments to the goals and principles of the United Nations Charter, the Helsinki Final Act³ and Charter of Paris for a New Europe⁴ and other documents approved during the Conference on Security and Cooperation in Europe.

have agreed on the following :

ARTICLE I
PURPOSE

The purpose of this agreement is to establish and implement cooperation between the Parties in the military fields of training, technics and science.

ARTICLE II
SCOPE

The scope of this agreement covers exchange of personnel, information and experience in accordance with the activities defined in the fields to be determined by supplementary agreements done according to this agreement in military training, technics, science, logistics and defense industries.

ARTICLE III
FIELDS OF MILITARY COOPERATION IN TRAINING, TECHNICS AND SCIENCE

1. The Parties, by establishing a consultation and information mechanism will strive to cooperate in the fields of

---

¹ Came into force on 15 February 1996 by notification, in accordance with article XII.

² See p. 401 of this volume.

³ *International Legal Materials*, vol. XIV (1975), p. 1292 (American Society of International Law).

⁴ *Ibid.*, *Forty-fifth Session*, document A/45/859.

- a) Research and development and science,
  - b) Technological developments and innovations,
  - c) Military technology,
  - d) Military medicine.
2. The Parties will encourage the reciprocal exchange of visits between the military educational establishments and military units.
3. The Parties shall prepare annual implementation plans with the aim of implementing mutually accepted activities in cooperation in military education.
4. The Parties shall organize mutual visits of their navy and airforce units.
5. The Parties shall cooperate in the following fields of defense industry:
- a. Coordination of cooperation possibilities in the fields of military/technical research, design and production.
  - b. Cooperation between establishments of military/technical production and repair.
  - c. Reciprocal transfer of military technical and scientific documents.
  - d. Exchange of information and material in the field of cartography.
6. Surplus defense equipment of one Party will be transferred to the other Party in conformity with mutually sanctioned agreements. The follow on maintenance of these equipments could be provided in accordance with principles and procedures to be mutually agreed.

ARTICLE IV COOPERATION PRINCIPLES

1. The Parties could exchange experiences and information obtained in the fields of cooperation mentioned in Article III of this Agreement, through legal ways from third countries, without prejudice to the provisions of bilateral or multilateral agreements or according to the provisions of these agreements.
2. The Parties shall determine the details of their application in the fields of cooperation through implementation agreements, technical arrangements or other types of arrangements.

3. Cooperation shall be realized by taking into consideration common benefits and requirements of the Parties on a reciprocal basis.
4. The Parties shall state their views on possible disputes without delay, which may arise during the implementation of cooperation.
5. The cooperation between the Parties shall not have any relation with the interests of third parties.
6. The receiving Party shall take the necessary measures concerning the lodging, security and the use of other facilities by the personnel sent by the other Party for the purpose of cooperation.
7. The Parties shall mutually benefit from the necessary administrative facilities of each other, in order to implement effective cooperation in the activities consistent with the aims of this Agreement.

ARTICLE V THE SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION

1. The personnel of the Parties to be assigned as per this agreement or other relevant agreements or arrangements and the members of their families shall not diffuse information on the Armed Forces of the receiving Party and shall not violate the regulations regarding confidentiality of classified military information.
2. Release of any information obtained through this military cooperation to third countries shall be possible only by written consent of the relevant institution of the other party.
3. The Parties shall respect the security regulations concerning the classified information of each other.

ARTICLE VI COMMITMENTS OF THE PARTIES IN ACCORDANCE WITH OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the commitments of the Parties originating from other international agreements concluded by the Parties and shall not be augmented against interests, security and territorial integrity of other states.

**ARTICLE VII
SETTLEMENT OF DISPUTES**

The Parties shall resolve the disagreements arisen from the interpretation and implementation of this Agreement, by means of negotiations.

**ARTICLE VIII
TERMINATION OF MISSION**

In the case the representatives if the Parties appointed according to the Agreement violate the legislation of the Receiving Party on the territory of the Receiving Party, the activities of the said representatives will be terminated.

**ARTICLE IX
AMANDMENT AND REVISION**

Both Parties may propose, in writing to amend or revise this Agreement. Negotiations shall start within 30 days of the date of the written notification.

**ARTICLE X
TERMINATION**

Whenever one of the Parties concludes that the other Party is not complying or unable to comply with the provisions of this Agreement, may propose through written notification consultations. These consultations shall start within 30 days of the date of the written notification. In case no result is reached within 60 days, either Party may terminote this Agreement with a written notice 30 days before the date of termination.

**ARTICLE XI
DURATION**

This Agreement is valid for a period of 5 years. Its validity shall be extended for consecutive periods of one year unless one of the Parties notifies in writing the denouncement 30 days before the expire of the Agreement.

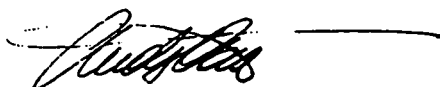
**ARTICLE XII
ENTRY INTO FORCE**

This Agreement will enter into force on the date of the latest notification regarding the ratification in accordance with their respective legislations

ARTICLE XIII
TEXT AND SIGNATURE

This Agreement has been signed in Ankara on September 22, 1995, Estonian, Turkish and English languages, each text being equally authentic. In case of divergency in interpretation the English text shall prevail.

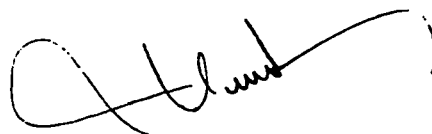
For the Government
of the Republic of Estonia:

Signature

Name: ANDRUS OÕVEL
Title: Minister of Defence
of Estonia

For the Government
of the Republic of Turkey:

Signature

Name: İsmail H. Karadayi
Title: General
Chief of Turkish
General Staff

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ RELATIF À LA COOPÉRATION EN MATIÈRE DE FORMATION, DE TECHNOLOGIE ET DES SCIENCES DANS LE DOMAINE MILITAIRE ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE

Le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République turque, ci-après dénommés « les Parties »;

Confirmant leurs engagements résultant du Traité d'amitié et de coopération en date du 7 décembre 1993 entre la République d'Estonie et la République turque²;

Réaffirmant leurs engagements à l'égard des objectifs et des principes énoncés à la Charte des Nations Unies, à l'Acte final d'Helsinki³ et de la Charte de Paris pour une nouvelle Europe⁴ et dans d'autres documents approuvés à l'occasion de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe;

Sont convenus de ce qui suit :

Article I

OBJET

Le présent Accord a pour objet d'établir et d'appliquer une coopération entre les Parties s'agissant de la formation, des techniques et des sciences dans le domaine militaire.

Article II

CHAMP D'APPLICATION

Le champ d'application du présent Accord porte sur l'échange de personnel, d'information et d'expérience conformément aux activités définies dans les domaines qui seront déterminés au moyen d'accords complémentaires conclus dans le cadre du présent Accord, en matière de formation, des techniques et des sciences dans le domaine militaire, de la logistique et de l'industrie de défense.

Article III

DOMAINES DE COOPÉRATION MILITAIRE EN MATIÈRE DE FORMATION,
DES TECHNIQUES ET DES SCIENCES

1. Au moyen d'un mécanisme de consultation et d'information, les Parties s'efforcent de coopérer dans les domaines suivants :

¹ Entré en vigueur le 15 février 1996 par notification, conformément à l'article XII.

² Voir p. 401 du présent volume.

³ *Documents d'actualité internationale*, nos 34, 35, et 36 (26 août-2 et 9 septembre 1975), p. 642, (La Documentation française).

⁴ *Ibid.*, quarante-cinquième session, document AJ/45/859.

- a) Recherche-développement et science;
  - b) Développements et innovations technologiques;
  - c) Technologie militaire;
  - d) Médecine militaire.
2. Les Parties encouragent l'échange de visites entre les établissements de formation militaire et les unités militaires.
3. Les Parties élaborent des programmes annuels d'exécution visant à la mise en œuvre d'activités de coopération mutuellement acceptées en matière de formation militaire.
4. Les Parties organisent des échanges de visites entre leurs unités navales et aériennes.
5. Les Parties coopèrent dans les domaines suivants relevant de l'industrie de défense :
- a) Possibilités de coordination et de coopération dans les domaines de la recherche, de la conception et de la production militaire;
  - b) Coopération entre les entreprises de production et de réparation militaire et technique;
  - c) Echange de documentation technique et scientifique en matière militaire;
  - d) Echange d'informations et de matériels dans les domaines de la cartographie.
6. Les équipements militaires en surplus sont transférés à l'autre Partie conformément à des accords approuvés par les deux Parties. L'entretien ultérieur desdits équipements est assuré conformément aux principes et procédures convenus entre les Parties.

Article IV

PRINCIPES DE COOPÉRATION

1. Il sera loisible aux Parties de procéder à des échanges d'informations et d'expériences portant sur les domaines de coopération visés à l'article III du présent Accord, obtenus de pays tiers par des moyens légaux, sans préjudice des dispositions d'accords bilatéraux ou multilatéraux ou conformément aux dispositions desdits accords.
2. Les Parties déterminent les modalités de leur application dans les domaines de coopération au moyen d'accords d'exécution, d'arrangements techniques ou d'autres types d'arrangements.
3. La coopération se réalise en tenant compte des avantages et des besoins communs des Parties sur une base de réciprocité.
4. Les Parties présentent leurs positions sans tarder s'agissant de tout différend qui pourrait surgir à l'occasion de l'application de la coopération.
5. La coopération établie entre les Parties ne doit aucunement porter atteinte aux intérêts de tierces parties.

6. La Partie d'accueil prend les mesures nécessaires pour le logement et la sécurité du personnel envoyé par l'autre Partie aux fins de la coopération, ainsi que pour l'utilisation par ledit personnel des facilités appropriées.

7. Les Parties jouissent de façon égale de leurs facilités administratives respectives de manière à assurer une coopération effective s'agissant des activités qui correspondent aux objectifs du présent Accord.

Article V

SÉCURITÉ DES INFORMATIONS CLASSÉES

1. Le personnel des Parties affecté conformément au présent Accord ou à d'autres arrangements ou accords pertinents, ainsi que les membres de leur famille, s'abstiennent de communiquer des informations concernant les Forces armées du pays d'accueil et respectent les règlements relatifs à la confidentialité des informations militaires classées.

2. La communication de toute information obtenue dans le cadre de la présente coopération militaire à des pays tiers ne sera possible qu'à la suite d'un consentement écrit de l'organisme intéressé de l'autre Partie.

3. Chaque Partie respecte les règles de sécurité relatives aux informations classées de l'autre Partie.

Article VI

ENGAGEMENT DES PARTIES CONFORMÉMENT À D'AUTRES ACCORDS INTERNATIONAUX

Les dispositions du présent Accord ne portent pas atteinte aux engagements des Parties résultant d'autres accords internationaux conclus par elles et ne peuvent causer aucun préjudice aux intérêts, à la sécurité et à l'intégrité territoriale d'autres Etats.

Article VII

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS

Tout différend résultant de l'interprétation et de l'application du présent Accord, sera réglé par voie de négociation entre les Parties.

Article VIII

CESSATION DE MISSION

Au cas où un représentant d'une Partie désignée conformément au présent Accord, devait enfreindre la législation de la Partie d'accueil alors qu'il se trouve sur le territoire de ladite Partie, il sera mis fin aux activités dudit représentant.

Article IX

AMENDEMENT ET RÉVISION

Il sera loisible aux Parties de proposer par écrit des amendements ou des modifications au présent Accord. En pareil cas, les négociations débiteront dans un délai de 30 jours à compter de la date de la notification écrite.

Article X

DÉNONCIATION

Si l'une des Parties devait conclure que l'autre Partie ne se conforme pas ou n'est pas en mesure de se conformer aux dispositions du présent Accord, il lui sera loisible de proposer des consultations par voie d'une notification écrite. Ces consultations débuteront dans un délai de 30 jours à compter de la date de la notification écrite. A défaut d'un résultat dans délai de 60 jours, il sera loisible à l'une ou l'autre des Parties de dénoncer le présent Accord au moyen d'une notification de 30 jours à la suite duquel délai l'Accord prendra fin.

Article XI

DURÉE

Le présent Accord est conclu pour une période de cinq ans. Sa validité sera reconduite pour des périodes consécutives d'une année à moins qu'une des Parties ne dénonce l'Accord par écrit trente jours avant sa date d'expiration.

Article XII

ENTRÉE EN VIGUEUR

Le présent Accord entrera en vigueur à la date de la dernière notification confirmant l'accomplissement des formalités de ratification conformément aux législations respectives des Parties.

Article XIII

SIGNATURE

Le présent Accord a été signé à Ankara le 22 septembre 1995 en langues estonienne, turque et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie :

Le Ministre de la défense,
ANDRUS OÖVEL

Pour le Gouvernement
de la République turque :

Le Chef d'état-major des armées,
ISMAIL H. KARADAYI

